

JOURNAL OF ECONOMICS AND SUSTAINABILITY

<http://e-journal.uum.edu.my/index.php/jes>

How to cite this article:

Khan, S.J.M., Che-Mat, S. H. & Abdullah, N. (2021). Kemiskinan B40 dan purata tempoh masa keluar (average exit time) daripada kemiskinan: kajian kes isi rumah B40 di daerah Kubang Pasu, Kedah. *Journal of Economics and Sustainability*, 3(2), 33-45. <https://doi.org/10.32890/jes2021.3.2.3>

KEMISKINAN B40 DAN PURATATEMPOH MASA KELUAR (AVERAGE EXIT TIME) DARIPADA KEMISKINAN: KAJIAN KES ISI RUMAH B40 DI DAERAH KUBANG PASU KEDAH

¹Shazida Jan Mohd Khan, ²Siti Hadijah Che-Mat & ³Norehan Abdullah

¹ Institut Kajian Dasar Ekonomi dan Kewangan (ECOFI), Pusat Pengajian Ekonomi, Kewangan dan Perbankan

^{2,3}Pusat Pengajian Ekonomi, Kewangan dan Perbankan, Universiti Utara Malaysia

Corresponding author: sjmohd@uum.edu.my

Received:19.1.21

Revised:11.3.21

Accepted:27.5.21

Published:31.7.21

ABSTRAK

Kajian kes ini mengukur tempoh purata masa keluar daripada kemiskinan (*average exit time*) dalam kalangan B40 di Daerah Kubang Pasu, Kedah. Data yang digunakan adalah data primer yang dikumpul daripada ketua isi rumah dengan menggunakan borang soal selidik yang berstruktur. Watts indeks diguna pakai bagi mengira tempoh masa keluar daripada kemiskinan. Pengiraan tempoh masa keluar daripada kemiskinan makin pendek sekiranya ketua isi rumah mempunyai pendapatan lain atau pendapatan sampingan dan bayaran pindahan. Bukti menunjukkan bahawa dengan kadar pertumbuhan pendapatan sebanyak lima peratus, tempoh masa untuk keluar daripada kepompong kemiskinan bagi mereka yang mempunyai pendapatan sampingan dan pendapatan daripada bayaran pindahan adalah lebih pendek iaitu 25 tahun berbanding 42 tahun sekiranya mereka tidak mempunyai pendapatan sampingan dan bayaran pindahan. Ini bermakna kedua-dua pendapatan (sampingan dan bayaran pindahan) dapat menjimatkan tempoh masa keluar kemiskinan selama 16 tahun.

Katakunci: B40, Kemiskinan, Tempoh Masa Keluar Kemiskinan, Kubang Pasu, Malaysia.

B40 POOR AND AVERAGE EXIT TIME: A CASE STUDY OF B40 HOUSEHOLDS IN KUBANG PASU DISTRICT KEDAH

ABSTRACT

This case study measures the average exit time among B40 households in Kubang Pasu District, Kedah. The study used data collected from the heads of the household using a structured questionnaire. The average exit time was measured using the Watts index. The study illustrates that the average exit time is shorter if the head of the household has other income or additional income and receives transfer payments. Furthermore, the finding demonstrates that with an income growth rate of five percent, the average exit time is shorter at 25 years compared to 42 years. This means that both incomes (other incomes and transfer payments) can lessen the average exit time out of poverty for the B40 who have been poor for 16 years.

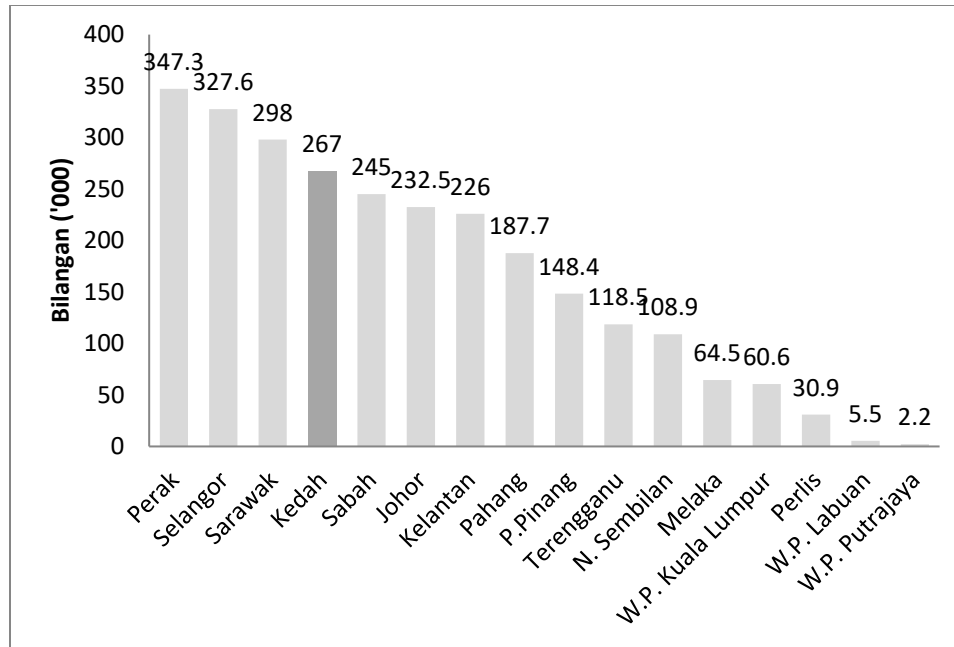
Keywords: B40, Poverty, The Average Exit Time out of Poverty, Kubang Pasu, Malaysia

PENGENALAN

Di Malaysia, kemiskinan diukur dengan menggunakan pendekatan Kos Keperluan Asas, dan kos ini berbeza dari satu rumah tangga ke satu rumah tangga lain untuk setiap isi rumah di kawasan yang berbeza. Berdasarkan ukuran ini, Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK) adalah berjumlah RM980 di Semenanjung Malaysia sepanjang tahun 2016 bagi keluarga seramai empat orang¹. Apabila merujuk kepada struktur taburan pendapatan isi rumah di Malaysia, kumpulan isi rumah diklasifikasikan sebagai B40, M40, dan T20 di mana istilah B40, M40, dan T20 sebenarnya mewakili peratus populasi negara bagi 40% terbawah, 40% tengah, dan 20% teratas. Isi rumah B40 adalah isi rumah berpendapatan di bawah RM4,360, M40 adalah isi rumah berpendapatan antara RM4,360 – RM9,619, dan kumpulan isi rumah T20 adalah mereka yang berpendapatan melebihi RM9,619. Berdasarkan klasifikasi ini, bilangan isi rumah B40 adalah seramai 2.78 juta dan isi rumah T20 adalah seramai 1.33 juta. Berpunca daripada faktor urbanisasi dan pendidikan, jurang pendapatan antara kumpulan isi rumah ini makin meluas. Malah perbezaan pendapatan purata antara isi rumah T20 dan M40/B40 adalah hampir dua kali ganda berbanding dua dekad lalu. Keadaan menjadi lebih buruk apabila kemiskinan relatif adalah isi rumah yang hidup di bawah 60 peratus pendapatan penengah isi rumah. Selain itu, isu ketidakseimbangan pembangunan negeri dan wilayah serta kawasan bandar dan pedalaman menjadikan beberapa negeri di Semenanjung Malaysia (Kedah, Perlis dan Kelantan, Sabah dan Sarawak) dikategorikan sebagai negeri miskin, jauh ketinggalan berbanding pembangunan di Kuala Lumpur, Putrajaya, Selangor, Johor, dan Pulau Pinang.

Melihat kepada latar belakang negeri- negeri ini, kajian ini memilih untuk menjalankan kajian kes di daerah Kedah yang merupakan tumpuan B40 dan dikategorikan dalam daerah yang miskin. Kajian ini cuba meneliti tempoh untuk mereka keluar daripada belunggu kemiskinan. Soal selidik melibatkan 200 isi rumah B40 di kawasan Mukim Temin dan Mukim Keplu, Mukim Hosba, Mukim Pering, dan Mukim Wang Tepus di daerah Kubang Pasu telah digunakan untuk mengutip data. Berdasarkan Carta 1 dan Jadual 1, Negeri Kedah merupakan negeri keempat tertinggi di Malaysia dari segi jumlah bilangan B40 dan kedua teratas mengikut pecahan bilangan bandar dan luar bandar.

¹ Malaysia menyemak semula Had Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK) kepada RM2,208 (2020) berbanding kadar RM980 yang telah diguna pakai semenjak tahun 2005.

Carta 1. Bilangan isi rumah berpendapatan 40% terendah (B40) mengikut negeri (2014)
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia (2016)

Jadual 1

Bilangan dan Peratus Isi Rumah

Negeri	Bandar ('000)	Luar Bandar ('000)	Jumlah ('000)
Johor	752.2	196.9	949.1
Kedah	373.1	139.7	512.8
Kelantan	180.7	169.7	350.4
Melaka	222.7	12.5	235.2
N. Sembilan	216.0	71.9	287.0
Pahang	223.9	141.9	365.8
Perak	252.7	130.9	656.6
Perlis	39.7	20.2	59.9
P. Pinang	460.5	19.7	480.2
Sabah	429.2	261.5	690.6
Sarawak	395.0	259.7	654.6
Selangor	1662.8	97.2	1,760.0
Terengganu	174.8	84.0	258.8
W.P.Kuala Lumpur	541.8	0.0	541.8
W.P. Putrajaya	32.0	0.0	32.0
W.P. Labuan	22.4	2.8	25.2
Jumlah	6,252.2	1,607.6	7,859.9

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM) (2018)

Jadual 1 turut menunjukkan penempatan golongan B40 mengikut strata bagi kawasan bandar dan luar bandar bagi tahun 2016. Majoriti tumpuan golongan isi rumah B40 adalah di kawasan bandar kerana peluang pekerjaan lebih banyak tertumpu di sini. Meskipun kawasan bandar menjadi

tumpuan, penawaran gaji mengikut pekerjaan masih rendah. Oleh kerana sebilangan besar menerima gaji kurang daripada RM3860, mereka dikategorikan sebagai B40. Menurut laporan tinjauan Pendapatan Isi Rumah Dan Kemudahan Asas bagi Negeri Kedah (DOSM, 2019), pendapatan penengah di Kedah tumbuh 4.2 peratus setahun pada tahun 2019 berbanding 5.0 peratus pada tahun 2016. Sementara itu, pendapatan purata meningkat kepada 3.5 peratus pada tahun 2019. Dapatan tinjauan tersebut turut menunjukkan bahawa 44.2 peratus isi rumah di Kedah berpendapatan di bawah RM4,000 dengan sebahagian besarnya iaitu 35.5 peratus berada dalam kelas pendapatan RM2,000 hingga RM3,999 (DOSM, 2019, ms. 13). Dapatan turut mencatatkan bahawa pendapatan bagi kumpulan B40 pada tahun 2019 di Kedah yang merangkumi 199.1 ribu isi rumah adalah RM3,709. Kumpulan isi rumah B40 boleh diperincikan lagi kepada kelompok sepuluh peratus isi rumah kepada B1, B2, B3, dan B4.

Jadual 2

Agihan Pendapatan, Pendapatan Isi Rumah Penengah, Purata dan Had Pendapatan mengikut Kumpulan Isi Rumah Desil di Kedah (2019)

Kumpulan Desil	Agihan Pendapatan (%)	Pendapatan Isi Rumah Penengah (RM)	Purata Pendapatan Isi Rumah (RM)	Had Pendapatan (RM)
B4	6.2	3,444	3,449	3,190 - 3,709
B3	5.3	2,942	2,936	2,690 - 3,189
B2	4.4	2,495	2,445	2,100 - 2,689
B1	2.9	1,649	1,582	Kurang daripada 2,100

Sumber: Laporan HIES (2019, ms. 18)

Berdasarkan kelompok sepuluh peratus isi rumah ini, B40 yang menguasai 18.8 peratus agihan pendapatan merupakan perincian daripada B1 yang memiliki 2.9 peratus daripada jumlah pendapatan, B2 (4.4%), B3 (5.3%), dan B4 (6.2%). Sehubungan itu, satu kajian kes telah dijalankan di daerah Kubang Pasu Kedah yang merupakan salah satu daripada daerah termiskin di Kedah. Kajian tertumpu kepada isi rumah kumpulan B40 dan mengukur tempoh purata golongan keluar daripada kemiskinan.

ULASAN KARYA

Kajian berkaitan masalah kumpulan B40 di Malaysia lebih banyak mengenai kesan kos sara hidup dan kaitannya dengan Bantuan Rakyat 1Malaysia (BR1M)² (Khan et al., 2018). Kajian berkaitan kumpulan B40 dan kaitannya dengan kemiskinan amat kurang dan tidak begitu diberikan tumpuan dalam kajian-kajian lepas. Menurut kajian terdahulu, kemiskinan merupakan satu fenomena yang universal dan satu konsep yang luas (Desta, 1999; Meier, 1970). Bermula pada tahun 1970an, perbincangan tentang kemiskinan tertumpu kepada perbelanjaan dan penggunaan. Konsep kemiskinan kemudiannya dikategorikan mengikut kemiskinan mutlak dan kemiskinan relatif (Cling, 2003). Kajian Jamil dan Che-Mat (2014) menunjukkan bahawa kemiskinan mutlak kerap dijadikan rujukan dan panduan di Malaysia di mana pendapatan isi rumah dibandingkan dengan Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK). Bermula pada tahun 1990an, analisis kemiskinan mengalami kemajuan apabila pengkaji memasukkan elemen sosial. Elemen sosial ini penting bagi menerangkan masalah sosial berbanding kemiskinan (Bhalla & Lapeyre, 1997; Commins, 2004). Kemiskinan adalah hasil sesuatu kejadian, manakala elemen sosial ialah proses yang menyebabkan

² Pada tahun 2019, BR1M telah digantikan dengan Bantuan Sara Hidup (BSH). Ia sekali lagi digantikan dengan nama Bantuan Prihatin Rakyat (BPR) pada tahun 2020. BR1M digunakan dalam kajian ini memandangkan semasa data diperoleh, bantuan tersebut masih dikenali sebagai BR1M.

kemiskinan. Ini membuktikan betapa pentingnya elemen sosial ditekankan dalam mengetahui masalah sosial masyarakat. Lewat tahun 1990an pula, pendekatan pendapatan atau punca pendapatan digunakan untuk menganalisis kemiskinan. Pendekatan ini mengklasifikasikan aset isi rumah kepada beberapa kategori iaitu manusia, aspek sosial, kewangan, dan modal fizikal. Daripada pendekatan ini, kekurangan yang dialami oleh individu dan isi rumah dapat ditentukan (Bhalla & Lapeyre, 1997; Ellis & Biggs, 2001).

Che-Mat, Abdul-Hakim, dan Jumali (2012) telah mengemukakan satu alternatif baharu untuk mengukur kemiskinan bagi isi rumah di daerah Baling di Negeri Kedah dengan menggunakan indeks kemiskinan pelbagai dimensi atau yang lebih dikenali sebagai *Multidimensional Poverty Index* (MPI). Dengan mengaplikasikan kaedah yang dicadangkan oleh Alkire dan Foster (2011) serta pengubahsuaian terhadap kaedah tersebut mengikut kesesuaian dan tujuan kajian, mereka menggunakan 14 indikator dalam empat dimensi iaitu dimensi pendidikan, kesihatan, kesejahteraan, dan kekayaan. Kajian tersebut telah dilakukan terhadap 198 isi rumah di daerah Baling, Kedah. Kajian mereka mendapati sebanyak 87 peratus isi rumah menghadapi kekurangan mendapatkan makanan berzat dan 70 peratus isi rumah kekurangan dalam dimensi pemilikan tanah. Kajian oleh Abdul-Hakim dan Che-Mat (2011) terhadap petani di enam buah daerah di negeri Kedah mendapati pendapatan bukan pertanian mampu memberikan kesan positif terhadap pengurangan kemiskinan dalam kalangan petani. Kajian mereka juga mendapati daripada 346 petani yang dikaji, hanya 105 (30 peratus) sahaja yang memiliki pendapatan bukan pertanian. Kajian mereka juga mendapati bahawa 71 peratus pendapatan petani datang daripada sumber pendapatan pertanian, manakala 20 peratus dan lebih 8 peratus daripada sumber pendapatan bukan pertanian dan pendapatan bukan pekerjaan. Che-Mat et al. (2012) pula mendapati petani yang mempunyai sumber pendapatan bukan pertanian mengambil masa lebih pendek untuk keluar daripada kepompong kemiskinan berbanding mereka yang tidak mempunyai sumber pendapatan bukan pertanian. Dengan mengandaikan peningkatan kadar pertumbuhan pendapatan isi rumah sebanyak 6.5 peratus, mereka mendapati tempoh masa keluar daripada kemiskinan bagi isi rumah yang mempunyai pendapatan bukan pertanian adalah selama lapan tahun. Walau bagaimanapun, dengan kadar pertumbuhan pendapatan yang sama, tempoh masa yang diambil untuk keluar daripada kepompong kemiskinan bagi petani yang tidak mempunyai pendapatan bukan pertanian adalah selama 10 tahun.

Berlandaskan kajian-kajian ini, kemiskinan di Malaysia lebih merupakan fenomena luar bandar. Kadar kemiskinan masih tinggi di negeri-negeri yang mempunyai ramai penduduk luar bandar seperti Kedah, Kelantan, Terengganu, Sabah, dan Sarawak (Idris et al., 2013). Untuk menangani masalah kemiskinan ini, pelbagai dasar dan program dilaksanakan oleh Malaysia. Selepas kemerdekaan pada tahun 1957, bermulalah Dasar Ekonomi Baru (1970-1990), diikuti oleh Dasar Pembangunan Nasional (1991-2000), dan Dasar Wawasan Negara (2001 – 2020). Ketiga-tiga dasar ini secara umumnya bermatlamat untuk meningkatkan pendapatan golongan miskin melalui kegiatan penjana pendapatan dan seterusnya mengeluarkan mereka daripada perangkap kemiskinan. Rancangan Malaysia Kesebelas (RMK11) turut menyediakan pelbagai rancangan yang bertujuan untuk meningkatkan taraf hidup masyarakat yang bukan hanya melibatkan golongan miskin tegar tetapi kumpulan B40. Golongan B40 juga merupakan kumpulan yang diberikan keutamaan dalam mencapai kemiskinan sifar daripada pelbagai dimensi menjelang tahun 2030 (Clark & Wu, 2016).

Oleh kerana tidak banyak kajian yang mengukur tempoh keluar daripada kemiskinan (*average poverty exit time*) di Malaysia, terutama dengan mengaitkannya dengan kumpulan B40, kajian ini penting dalam memberikan gambaran sebenar agar pembuatan dasar lebih tersasar dalam meningkatkan pendapatan isi rumah. Sekiranya pendapatan isi rumah meningkat, maka tempoh

masa untuk keluar daripada kemiskinan bagi keluarga tersebut akan menjadi semakin singkat. Dengan menggunakan kaedah soal selidik, kajian ini akan melihat tempoh purata keluar daripada belunggu kemiskinan (*average poverty exit time*) bagi 199 isi rumah di daerah Kubang Pasu, yang merupakan salah satu daripada 28 daerah termiskin di Kedah.

METODOLOGI

Kajian ini merupakan kajian kes mengenai kumpulan B40 di daerah Kubang Pasu, Kedah. Kajian melibatkan seramai 199 isi rumah yang bermastautin di Mukim Temin, Mukim Keplu, Mukim Hosba, Mukim Pering, dan Mukim Wang Tepus di Daerah Kubang Pasu. Daerah Kubang Pasu terletak di kawasan paling utara di negeri Kedah Darul Aman. Ia bersempadan dengan negara Thailand di bahagian utara, negeri Perlis di sebelah barat, Kota Setar di bahagian selatan, dan Daerah Padang Terap di sebelah timur. Daerah ini mempunyai keluasan sebanyak 94,596 hektar bersamaan dengan kira-kira 945.971 km persegi. Keluasannya adalah 9.97% daripada keseluruhan negeri Kedah. Daerah Kubang Pasu mempunyai 21 mukim dan merupakan salah satu daerah miskin di Kedah. Semua sasaran responden adalah mereka yang berada dalam kelompok pendapatan 40 peratus terendah dalam hirarki pendapatan atau lebih dikenali sebagai kumpulan B40. Dalam erti kata lain, mereka ini terdiri daripada golongan ketua isi rumah (KIR) yang mempunyai pendapatan kurang daripada RM3800 sebulan.

Teknik pemilihan responden adalah secara bertujuan iaitu dalam kalangan ketua isi rumah yang mempunyai pendapatan sebanyak kurang RM3800 setiap bulan. Responden ditentukan dengan memastikan terlebih dahulu sama ada ketua isi rumah mempunyai pendapatan kurang daripada RM3800 sebulan sebelum ditemu bual untuk menjawab soal selidik. Borang soal selidik yang diguna pakai dibahagikan kepada lapan bahagian. Setiap bahagian dalam borang soal selidik mewakili bentuk soalan yang berbeza seperti demografi, corak perbelanjaan, pemilikan aset, dan lain-lain.

Kajian ini telah mengaplikasikan kaedah ukuran yang dicadangkan oleh Watts (1968):

$$\frac{1}{n} \sum_i^w [\ln(z) - \ln(y_i)] \quad (1)$$

Walau bagaimanapun, indeks ini tidak digunakan secara meluas kerana ia tidak mempunyai penafsiran kardinal / angka. Morduch (1998) memperkenalkan kaedah di mana indeks Watts dibahagikan dengan kadar pertumbuhan. Kaedah Morduch menunjukkan purata jangka masa yang diperlukan oleh isi rumah miskin untuk keluar daripada kemiskinan sekiranya mereka dapat mencapai peningkatan dalam pendapatan. Morduch menetapkan jangka masa bagi seseorang individu, untuk keluar daripada kemiskinan sebagai:

$$t_j(\gamma) = \frac{\ln(z) - \ln(y_i)}{\gamma} \quad (2)$$

Dengan ini, kita akan dapat memperoleh masa yang diperlukan oleh seseorang keluar daripada kemiskinan dan menghitung purata jangka masa bagi semua individu, termasuk yang bukan golongan miskin (*non-poor*), $t_j(\gamma) = 0$. Tempoh keluar daripada kemiskinan untuk semua individu (sampel) adalah seperti yang berikut:

$$t(\gamma) = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n t_j(\gamma) = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^m \frac{\ln(z) - \ln(y_i)}{\gamma} = \frac{w}{r} \quad (3)$$

Di mana;

z ialah pendapatan garis kemiskinan (PGK)

y_i ialah pendapatan oleh individu i sehingga ke m
 m ialah senarai isi rumah yang mempunyai pendapatan di bawah PGK
 γ ialah kadar pertumbuhan pendapatan
 n ialah jumlah sampel

Daripada persamaan 3, tempoh untuk keluar daripada kepompong kemiskinan boleh diperoleh dengan membahagikan persamaan (1) atau $t(\gamma)$ dengan kadar kemiskinan (*head count ratio*) seperti berikut:

$$t^p(\gamma) = \frac{t(\gamma)}{P_0} \quad (4)$$

Di mana,

$$P_0 = \text{kadar kemiskinan (headcount ratio)} = \frac{m}{n}$$

dengan m ialah jumlah bilangan isi rumah yang miskin dan n ialah jumlah sampel keseluruhan.

DAPATAN KAJIAN

Berdasarkan Jadual 3, daripada 199 orang responden, majoriti ialah lelaki (86.9%) dan dalam lingkungan umur 41 hingga 60 tahun (54.9%). Semua responden berbangsa Melayu dan beragama Islam memandangkan mukim yang terlibat ialah kawasan penempatan Melayu. Dari aspek status perkahwinan, 72.5 peratus responden sudah berkahwin, 17 peratus berstatus ibu tunggal, janda, atau duda, manakala baki 10 peratus masih bujang. Ini menunjukkan bahawa kebanyakan responden mewakili ciri-ciri ketua isi rumah yang sesuai untuk keperluan kajian kes ini. Seramai 46.6 peratus mempunyai latar belakang pendidikan sekolah menengah dan 30.1 peratus berpendidikan sekolah menengah rendah. Lebih menarik, terdapat 11 orang responden mempunyai ijazah tetapi masih tergolong dalam kumpulan isi rumah B40.

Jadual 3
Maklumat Demografi Sampel (N= 199)

Pemboleh ubah		Kekerapan	Peratusan
Jantina	Lelaki	173	86.9
	Perempuan	26	13.1
Umur	<30	19	9.5
	31-40	34	17
	41-50	53	26.6
	51-60	56	28.1
	61 >	37	18.8
Status Perkahwinan	Belum Berkahwin	20	10.0
	Berkahwin	145	72.5
Bangsa	Bujang	34	17.0
	Melayu	199	100
Tahap Pendidikan	Tiada Pendidikan	12	6.1
	Sekolah Pondok	1	0.5
	Sekolah Rendah	15	7.7
	Sekolah Menengah Rendah (SRP/PMR)	59	30.1
	Sekolah Menengah (SPM/SPMV)	91	46.4
	STPM/ STAM	7	3.6
	Institut Pengajian Tinggi	11	5.6
Ahli Isi Rumah	1	26	13.0
	2	30	15.0
	3	33	16.5
	4	54	27.0
	5	31	15.5
	6 hingga 8	26	13.0

Majoriti responden terlibat dengan sektor pertanian sebagai petani (26.4%) (Jadual 4). Pendapatan isi rumah sebulan merupakan aspek penting kelangsungan kehidupan. Pendapatan ini perlu untuk perbelanjaan keperluan hidup. Seramai 73 (36.7%) orang responden memperoleh pendapatan kurang daripada RM1000, manakala 21 (10.55%) orang tidak mempunyai pendapatan langsung. Dapatan ini menyokong kenyataan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM, 2019) yang melaporkan bahawa terdapat kira-kira 2.91 juta keluarga di Malaysia dalam kategori B40 yang berpendapatan kurang daripada RM4,850. Berdasarkan jumlah pendapatan yang diperolehi, sebahagian besar isi rumah berada dalam kelompok B2 -B4 (Jadual 2). Ini menunjukkan bahawa mereka tergolong dalam definisi kemiskinan mutlak dan amat terkesan dengan peningkatan kos sara hidup. Dapatan juga menunjukkan bahawa sumber pendapatan yang terhad telah menyumbang kepada kemiskinan.

Jadual 4
Maklumat Pekerjaan, dan Sumber Pendapatan

Pembolehubah		Kekerapan	Peratusan
Pekerjaan	Pertani	52	26.4
	Peniaga	16	8.0
	Buruh am	19	9.5
	Bekerja sendiri	18	9.0
	Bekerja Kilang	16	8.0
	Kakitangan Kerajaan	14	7.0
	Kakitangan Swasta	18	9.0
	Pesara	7	3.5
	Lain-lain Pekerjaan	39	19.6
Pendapatan Sebulan	Tiada Pendapatan	21	10.5
	Bawah RM1000	73	36.7
	RM1001 - RM1500	42	21.0
	RM1501 - RM2000	36	18.0
	RM2001 - RM2500	16	8.0
	RM2501 - RM3000	9	4.5
	RM3001 - RM3500	1	0.5
	RM3501 - RM4000	1	0.5
	Lebih RM4000	1	0.5
Sumber pendapatan bukan pekerjaan (n=8)	Sewa Tanah	1	0.5
	Sewa Rumah	4	2.0
	Sewa Kebun	2	1.0
	Pemberian Anak	1	0.5

Maklumat pendapatan bukan pekerjaan mengukur perolehan daripada sewaan tanah, rumah atau kebun serta pemberian oleh anak. Hasil kajian menunjukkan bahawa kebanyakan responden berada dalam kategori B2 dan B1, dan mereka antara golongan yang paling terkesan dengan ketidaktentuan ekonomi.

Purata Tempoh Masa Keluar Daripada Kemiskinan

Jadual 5 menunjukkan jangka masa keluar daripada kemiskinan dengan menggunakan empat andaian kadar pertumbuhan pendapatan iaitu pada tahap 1%, 3%, 5%, dan 7%. Jangka masa keluar daripada kemiskinan dikira untuk dua kumpulan. Kumpulan pertama terdiri daripada semua responden yang dikaji dan kumpulan kedua ialah kumpulan responden yang berada di bawah pendapatan garis kemiskinan (PGK). PGK ditakrifkan sebagai pendapatan yang hanya mencukupi untuk membeli keperluan minimum sekumpulan barangan makanan agar ahli-ahli isi rumah mendapat zat pemakanan yang baik dan keperluan asas lain seperti pakaian dan kasut, sewa rumah, bahan api dan tenaga, pengangkutan dan komunikasi, penjagaan kesihatan, pendidikan, dan rekreasi. PGK dikemas kini setiap tahun berdasarkan Indeks Harga Pengguna. Jangka masa keluar daripada kemiskinan dalam artikel ini dikira dengan menggunakan pendapatan garis kemiskinan RM870, seperti yang telah ditetapkan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia bagi tahun 2014 untuk kawasan luar bandar di Semenanjung Malaysia.

Bagi tujuan analisis, dua purata tempoh masa keluar daripada kemiskinan dikira, iaitu satu untuk jumlah pendapatan utama yang dimiliki oleh isi rumah dan yang kedua dikira berdasarkan jumlah pendapatan keseluruhan yang dimiliki oleh isi rumah. Jumlah pendapatan keseluruhan merangkumi pendapatan sampingan dan bayaran pindahan yang diterima. Jumlah pendapatan bayaran pindahan

yang diterima seperti BR1M dibahagikan kepada 12 bulan bagi mendapatkan jumlah bulanan seperti terimaan gaji bulanan yang isi rumah peroleh.

Keputusan kajian jelas menunjukkan bahawa semakin tinggi andaian yang dibuat untuk kadar pertumbuhan pendapatan iaitu daripada 1% kepada 7%, semakin menurun tempoh masa untuk keluar daripada kepompong kemiskinan. Dalam kata lain, wujud hubungan negatif antara kadar pertumbuhan pendapatan dengan tempoh masa keluar daripada kemiskinan. Dengan mengandaikan pertambahan dalam kadar pendapatan sebanyak 1 peratus (kumpulan pendapatan utama sahaja), kajian mendapati bahawa tempoh masa yang diperlukan untuk isi rumah yang miskin untuk keluar daripada kepompong kemiskinan berkurangan daripada selama 213 tahun kepada 71 tahun. Sekiranya kadar pertumbuhan pendapatan berlaku pada kadar 7 peratus, maka tempoh masa untuk keluar daripada kepompong kemiskinan bagi isi rumah yang miskin adalah 30 tahun.

Jadual 5

Purata Tempoh Masa Keluar Daripada Kemiskinan (Dalam Kiraan Tahun)

Kadar Pertumbuhan Pendapatan	Pendapatan Utama Sahaja; n=199; m=61 Kadar kemiskinan=0.31		Jumlah Pendapatan Keseluruhan; n=199; m=45 Kadar kemiskinan=0.23	
	Purata Jangka masa keluar kemiskinan untk semua responden	Jangka masa keluar kemiskinan untuk golongan miskin sahaja	Purata Jangka masa keluar kemiskinan untk semua responden	Jangka masa keluar kemiskinan untuk golongan miskin sahaja
0.01	70.43	213.43	31.12	129.70
0.03	23.48	71.14	10.38	43.23
0.05	14.69	42.69	6.23	25.94
0.07	10.06	30.49	4.45	18.52

Pengiraan tempoh masa keluar daripada kepompong kemiskinan didapati makin pendek sekiranya ketua isi rumah mempunyai pendapatan lain atau pendapatan sampingan dan bayaran pindahan. Kajian ini mendapati bahawa dengan kadar pertumbuhan pendapatan sebanyak 5 peratus, tempoh masa untuk keluar daripada kepompong kemiskinan bagi mereka yang mempunyai pendapatan sampingan dan pendapatan daripada bayaran pindahan adalah lebih pendek iaitu 25 tahun berbanding 42 tahun sekiranya mereka tidak mempunyai pendapatan sampingan dan bayaran pindahan. Ini bermakna kedua-dua pendapatan (sampingan dan bayaran pindahan) dapat mengurangkan tempoh masa keluar kemiskinan bagi mereka yang miskin selama 16 tahun. Kajian Che-Mat et. al (2017) juga mendapati dapatan yang sama. Apabila ibu tunggal terlibat dalam aktiviti perusahaan dan mendapat pendapatan tambahan daripada aktiviti tersebut, kadar kemiskinan mereka hanya 12 peratus berbanding jika mereka tidak terlibat dalam aktiviti keusahawanan. Mereka juga menunjukkan bahawa pendapatan yang diperolehi daripada aktiviti keusahawanan berjaya memendekkan tempoh masa keluar daripada kepompong kemiskinan.

KESIMPULAN

Tempoh masa keluar dari kemiskinan amat bergantung kepada kadar pertumbuhan pendapatan isi rumah. Jika kadar pertumbuhan pendapatan adalah tinggi, maka tempoh masa keluar daripada kemiskinan akan menjadi semakin pendek, begitulah sebaliknya. Dengan menggunakan data primer isi rumah di Daerah Kubang Pasu, Kedah dengan mengambil kira anggaran kadar pertumbuhan sebanyak 5 peratus setahun dan sekiranya dapatan ini boleh digeneralisasi, maka negeri Kedah akan mencapai kemiskinan sifar lebih kurang 26 tahun lagi iaitu lebih kurang pada tahun 2043 (2017 + 26). Namun purata tempoh masa untuk mencapai kemiskinan sifar dapat dipendekkan apabila berlaku kadar pertumbuhan pendapatan yang lebih tinggi daripada 5 peratus. Sebagai contoh, jika kadar pertumbuhan pendapatan diandaikan berlaku pada tahap 7 peratus, maka

negeri Kedah akan mencapai kemiskinan sifar lebih kurang pada tahun 2036 (2017 + 19). Ini bermakna tempoh masa tersebut dapat dipendekkan selama 7 tahun hanya dengan perbezaan pertumbuhan pendapatan 2% setahun.

Dapatan ini turut menyarankan golongan yang berpendapatan B40 mengambil peluang yang disediakan oleh pihak kerajaan dalam membantu meningkatkan pendapatan isi rumah. Mengikut RM11, pelbagai program telah dilaksanakan termasuk bantuan sara hidup dengan tujuan untuk meningkatkan pendapatan isi rumah dan seterusnya menganjak mereka keluar daripada masalah kemiskinan.

PENGHARGAAN

Kajian ini merupakan hasil penyelidikan di bawah Geran COE Universiti Utara Malaysia, S.O. Kod 13712, 2017.

RUJUKAN

- Abdul-Hakim, R., & Che-Mat, S. (2011). Non-farm activities and time to exit poverty: A case study in Kedah, Malaysia. *World Review of Business Research*, 1(2), 113-124.
- Alkire, S., & Foster, J. (2011). Counting and multidimensional poverty measurement. *Journal of Public Economics*, 95(7-8), 476-487.
- Bhalla, A., & Lapeyre, F. (1997). Social exclusion: towards an analytical and operational framework. *Development and Change*, 28(3), 413-433.
- Che-Mat, S. H., Abdul-Hakim, R. & Jumali, N. (2012). Indeks kemiskinan pelbagai dimensi sebagai alternatif pengukuran kemiskinan: Kajian kes di daerah Baling, Kedah. *Jurnal Ekonomi Malaysia*, 46(1), 3-12.
- Che-Mat, S. H., Bakar, A., & Abdul Jalil, A. Z. (2012). Pendapatan bukan pertanian dan sumbangannya dalam memendekkan tempoh masa keluar daripada kepompong kemiskinan. *Kajian Malaysia: Journal of Malaysian Studies*, 30(2), 121-141.
- Clark, H. & Wu, H. (2016). The sustainable development goals: 17 goals to transform our world. In United Nations (Eds). *Furthering the Work of the United Nations* (pp 36-54). United Nations.
- Cling, J. P. (2003). A critical review of the World Bank's stance on poverty reduction. In J.P. Cling, J. Razafindrakotoa & F. Roubaud (Eds.), *New international poverty reduction strategies* (pp. 43-72). Routledge Country Studies.
- Commins, P. (2004). Poverty and social exclusion in rural areas: characteristics, processes and research issues. *Sociologia ruralis*, 44(1), 60-75.
- Desta, A. (1999). *Environmentally sustainable economic development*. Praeger.
- Ellis, F., & Biggs, S. (2001). Evolving themes in rural development 1950s-2000s. *Development policy review*, 19(4), 437-448.
- Idris, N. D. M., Siwar, C., Talib, B., & Berma, M. (2013). Penentu Sosioekonomi terhadap Pendapatan dan Kemiskinan Luar Bandar: Kajian Kes Projek Pembangunan Pertanian Bersepadu di Samarahan, Sarawak, Malaysia. *Perspektif: Jurnal Sains Sosial dan Kemanusiaan*, 5(1), 1-18.
- Jabatan Perangkaan Malaysia (2020). Laporan Survei Pendapatan Isi Rumah & Kemudahan Asas 2019. Jabatan Perangkaan Malaysia. https://www.dosm.gov.my/v1/index.php?r=column/cthemByCat&cat=120&bul_id=TU00TmRhQ1N5TUxHVWN0T2VjbXJYZz09&menu_id=amVoWU54UTl0a21NWmdhMjFMMWcyZz09
- Jamil, N., & Mat, S. H. C. (2014). Realiti kemiskinan: Satu kajian teoritikal. *Jurnal Ekonomi Malaysia*, 48(1), 167-177.
- Khan, S. J. M., Abdullah, N., Mat, S. H. C., Bakar, A. S. A., Ali, J., & Abdullah, H. (2018). The Effectiveness of 1Malaysia People's Aid Program to the B40 Group in the Rising Cost of Living: An Exploratory Case Study in Rural District of Kedah. *The Journal of Social Sciences Research*, Special Issue 6, 958-964.
- Mat, S. H. C., Harun, M., Zainal, Z., & Jamaluddin, Z. (2017). Entrepreneurial Activity and the Time Exit Poverty among Single Mother in Malaysia. *International Journal of Applied Business and Economic Research*, 15(24), 319-330.
- Meier, G. M. (1970). Leading issues in economic development. *Studies in international poverty*. *Leading issues in economic development. Studies in international poverty.*, (2nd edition). Oxford University Press.
- Morduch, J. (1998). Poverty, economic growth, and average exit time. *Economics Letters*, 59(3), 385-390.
- World Bank. (2017). *Atlas of Sustainable Development Goals 2017: From World Development Indicators*. The World Bank.